

PREDSTAVITVENI ZBORNIK

PRVOSTOPENJSKI UNIVERZITETNI ŠTUDIJSKI PROGRAM **FILOZOFIJA**
FILOZOFSKE FAKULTETE UNIVERZE V LJUBLJANI

ŠTUDIJSKO LETO 2022/23

1. Podatki o študijskem programu

Prvostopenjski univerzitetni študijski program **Filozofija** traja 3 leta in obsega 180 kreditnih točk po ECTS.

Študijski program vsebuje naslednji smeri:

- Filozofija – enopredmetna smer
- Filozofija – dvopredmetna smer:
dva modula *Filozofija splošno* ter *Kultura in etika*.

Po končanem študiju pridobi diplomant/ka naslednji strokovni naslov:

Filozofija - enopredmetna smer	diplomirani filozof (UN) oz. diplomirana filozofinja (UN)	dipl. fil. (UN)
Filozofija - dvopredmetna smer	diplomirani filozof (UN) in ... oz. diplomirana filozofinja (UN) in ... <i>Polni naslov je odvisen od vsakokratnega individualnega izbora druge študijske discipline.</i>	dipl. fil. (UN) in ...

2. Temeljni cilji programa in splošne kompetence, ki se pridobijo s programom

Temeljni cilji programa

Študentke in študenti v okviru prvostopenjskega študijskega programa Filozofija usvojijo temeljno znanje o filozofski problematiki in različnih teoretskih ter metodoloških pristopih k njej. S podrobnim razčlenjevanjem izbranih filozofskih problemov in oblikovanjem njihovih rešitev, z branjem, analizo in interpretacijo izvirnih filozofskih besedil in skrbno presojo njihovih kompleksnih argumentov ter kritično uporabo strokovne literature razvijajo znanja, ki so potrebna za samostojno znanstveno in strokovno delo. Predmeti programa so na eni strani zgodovinsko povezani z občečloveškim duhovnim izročilom, na drugi pa disciplinarno utemeljujejo področje filozofije, tako da študenti in študentke usvojijo znanje, ki je povezano s splošno teorijo in z razumevanjem kulture in etike, pri čemer študenti razvijejo pojmovni aparat kulture in etike in tenkočutnost v razbiranju kulturnih in etičnih dilem in spornosti na vseh ravneh družbenega življenja doma in po svetu z ozirom na vsa področja delovanja, ustvarjanja, vrednotenja in spoznavanja ter odnose med jezikom in sporazumevanjem, kulturo in družbo, humanostjo in humanizmom, umetnostjo in tehnologijo.

Cilj študijskega programa je, da diplomante in diplomantke usposobi za strokovno delo na najraznovrstnejših raziskovalnih in izobraževalnih institucijah, za samostojno publicistično in prevajalsko delo na področju filozofije, humanistike in družboslovja ter za delo v knjižnicah (ne kot knjižničar), uredništvih založniških in medijskih hiš ter drugih kulturnih ustanovah. Poleg

filozofsko-kritične obravnave vprašanj humanosti, ki spodbuja uravnotežen, humano naravnan razvoj Slovenije v perspektivi evropskega sobivanja s filozofijo kot skupnim jezikom, študenti okrepijo poznavanje etike, ki na svoji teži in pomenu ne pridobiva le znotraj ožjih strokovnih krogov, temveč predvsem tudi na najširših globalno-družbenih ravneh. Na ta način se študij filozofije sprotno odziva na močno povečan interes javnosti glede sodobnih moralno-etičnih dilem. Kot dvopredmetni program je študij »Filozofije« posebej primeren pri poklicih, pri katerih je pomembna filozofska sporočilnost in zmožnost medkulturnega občevanja (prevajalci, sodelavci v tujih predstavništvih, v turizmu, kulturnem managementu, v delu mednarodnih organizacijah, političnih institucijah in komisijskih službah etičnega korektiva znanosti, religije, politike, medicine, svetovalci v izobraževanju).

Splošne kompetence

- sposobnost uporabe virov in informacij,
- sposobnost aplikacije osnov informacijske tehnologije,
- sposobnost branja in razumevanja besedil,
- sposobnost uporabe znanstvenega aparata,
- zmožnost argumentiranja, pojasnjevanja in diskusije,
- zmožnost kritičnega ovrednotenja znanja,
- zmožnost kritičnega mišljenja in avtonomne presoje,
- veščine prenosa znanj v prakso in vsakdanje življenje,
- sposobnost javnega nastopanja,
- veščina kakovostnega pisanja in oblikovanja besedil,
- obvladanje veščine etičnega premisleka.

Predmetno-specifične kompetence

Enopredmetna smer:

- sposobnost uporabe filozofske terminologije,
- zmožnost branja, razumevanja in komentiranja temeljnih filozofskih besedil,
- znanja ovrednotenja epistemološkega dometa besedil ter soočanja z logičnimi napakami in epistemološkimi ovirami,
- sposobnost razlikovanja med različnimi miselnimi tradicijami ter kritično ovrednotenje glavnih teoretskih razprav in družbenih pojavov ter vsakdanjega življenja,
- sposobnost preišljene uporabe posameznih temeljnih metodoloških načel pri razčlenjevanju in interpretaciji filozofskih besedil,
- zmožnost presoje posameznih filozofij, idej in stališč,
- zmožnost kritičnega mišljenja na področju zgodovine filozofije,
- zmožnost kritičnega mišljenja na področju sodobnih filozofij,
- sposobnost uporabe filozofskega znanja in temeljnih konceptov v praksi,
- sposobnost presoje znanja z vidika temeljnih vrednot in etičnih načel,
- zmožnost povezovanja filozofskih spoznanj s spoznanji drugih ved,
- sposobnost pisanja in oblikovanja filozofskih tekstov.

Dvopredmetna smer:

- sposobnost splošnega uvida v temeljne koncepte zgodovine filozofije in sodobnih filozofij;
- sposobnost refleksije na področjih filozofije in humanistike ter kritičnega ovrednotenja družbenih razmer in nazorske argumentacije;
- zmožnost povezovanja filozofskih spoznanj s spoznanji drugih ved;

- zmožnost uporabe filozofskega znanja in temeljnih konceptov v praksi;
- sposobnost branja, komentiranja, interpretiranja in kritičnega ovrednotenja temeljnih in drugih besedil filozofije in filozofije kulture;
- sposobnost etičnega premisleka in estetskega vrednotenja in prenosa znanj in dognanj na vse ravni družbenega življenja.

3. Pogoji za vpis in merila za izbiro ob omejitvi vpisa

Na prvostopenjski univerzitetni študijski program *Filozofija* se lahko vpiše:

- a) kdor je opravil splošno maturo,
- b) kdor je opravil poklicno maturo v kateremkoli programu srednjega strokovnega izobraževanja oziroma tehniškega izobraževanja in izpit iz enega od predmetov splošne mature; izbrani predmet ne sme biti predmet, ki ga je kandidat/-tka že opravil/-a pri poklicni maturi;
- c) kdor je pred 1. 6. 1995 končal katerikoli štiriletni srednješolski program,
- d) kdor je uspešno zaključil enakovreden študij v tujini.

Kandidati za vpis na prvostopenjski univerzitetni študijski program *Filozofija* bodo v primeru omejitve vpisa izbrani po naslednjih merilih:

kandidati iz točke a) bodo izbrani glede na:

- splošni uspeh pri splošni maturi – 60%
- splošni uspeh v 3. in 4. letniku – 20%
- uspeh iz enega od predmetov pri splošni maturi:
filozofija, sociologija, zgodovina, psihologija, latinski jezik, drugi tuji jezik,
naravoslovni predmet (fizika, kemija, biologija) – 20%

kandidati iz točke b) glede na:

- splošni uspeh pri poklicni maturi – 60%
- splošni uspeh v 3. in 4. letniku – 20%
- uspeh pri predmetu splošne mature – 20%

kandidati iz točke c) pa glede na:

- splošni uspeh pri zaključnem izpitu – 40%
- splošni uspeh v 3. in 4. letniku – 40%
- uspeh pri filozofiji v 3. ali 4. letniku srednje šole – 20%

Glede na obliko srednjega strokovnega izobraževanja oziroma tehniškega izobraževanja bodo v primeru omejitve vpisa po opisanih kriterijih izbrani tudi kandidati, ki so zaključili enakovredno izobraževanje v tujini.

4. Merila za priznavanje znanj in spretnosti, pridobljenih pred vpisom v program

Kandidatom in kandidatkam se lahko priznavajo znanja, usposobljenosti in zmožnosti, ki jih je kandidat/ka pridobil/a pred vpisom v različnih oblikah formalnega in neformalnega izobraževanja in ki po vsebini in zahtevnosti v celoti ali deloma ustrezajo splošnim oziroma predmetno-specifičnim kompetencam, določenim s študijskim programom in učnimi načrti.

Študentje oz. študentke znanja, pridobljena v različnih oblikah formalnega in neformalnega izobraževanja ter izkustvenega učenja (portfolio, projekti, objave avtorskih del ipd.), izkažejo s spričevali in drugimi listinami, iz katerih je razvidna vsebina in obseg vloženega dela študenta.

Priznana znanja, usposobljenosti oz. zmožnosti se lahko upoštevajo kot opravljene študijske obveznosti znotraj vseh delov študijskega programa. Iz njih morata biti jasno razvidna tako vsebina kot obseg vloženega dela študenta, da se lahko znanja ovrednotijo s kreditnimi točkami. Na podlagi individualnih dokumentiranih vlog študentov oz. študentk o priznavanju in vrednotenju tako pridobljenih znanj, usposobljenosti in zmožnosti odloča Odbor za študentska vprašanja in usmerjanje Filozofske fakultete na predlog posameznega oddelka. Ob tem upošteva Pravilnik o postopkih in merilih za priznavanje neformalno pridobljenega znanja in spretnosti Univerze v Ljubljani.

5. Pogoji za napredovanje po programu

a) Pogoji za napredovanje iz letnika v letnik

Za napredovanje v **drugi letnik** mora študent oz. študentka opraviti študijske obveznosti za 1. letnik v tolikšnem obsegu, da doseže 90 odstotkov KT, predpisanih s predmetnikom (54 od 60 KT).

Za napredovanje v **tretji letnik** mora študent oz. študentka opraviti študijske obveznosti za 2. letnik v tolikšnem obsegu, da doseže 90 odstotkov KT, predpisanih s predmetnikom (54 od 60 KT) 2. letnika, kar skupaj s celotnimi obveznostmi 1. letnika (60 KT) pomeni zbranih 114 KT.

V primeru izjemnih okoliščin (določenih v Statutu UL) pa se lahko na podlagi rešene prošnje vpišejo v višji letnik tudi tisti študentje, ki so opravili 85 odstotkov obveznosti (torej dosegli 51 KT). O tem vpisu odloča Odbor za študentska vprašanja in usmerjanje, pri čemer lahko oddelek poda posvetovalno mnenje.

Manjkajoče obveznosti morajo biti opravljene do vpisa v naslednji, višji letnik.

b) Pogoji za ponavljanje letnika

Študent oz. študentka, ki ni opravil oz. opravila vseh študijskih obveznosti za vpis v višji letnik, določenih s študijskim programom, ima možnost, da v času študija enkrat ponavlja letnik.

Pogoj za ponavljanje letnika na enopredmetni smeri so opravljene študijske obveznosti tega letnika v obsegu 15 KT (25% skupnega števila KT za posamezni letnik).

Pogoj za ponavljanje letnika na dvopredmetni smeri so opravljene študijske obveznosti tega letnika v obsegu 15 KT (25% skupnega števila KT za posamezni letnik) skupaj na obeh dvopredmetnih študijskih programih oziroma smereh.

V primeru, da je študent vpisan na dvopredmetna programa/smeri, ki ju izvajajo različne članice UL, velja kot pogoj za napredovanje oz. ponavljanje tisti pogoj, ki zahteva doseženo višje število KT. Če posamezen dvopredmetni program/smer vsebuje še dodatni pogoj za napredovanje/ponavljanje, pa mora študent izpolniti tudi tega.

6. Pogoji za dokončanje študija

Za dokončanje študija mora študent oz. študentka opraviti vse obveznosti, kot jih določajo študijski program in učni načrti predmetov, v skupnem obsegu 180 kreditnih točk po ECTS (enopredmetna smer) oziroma 90 kreditnih točk po ECTS (dvopredmetna smer).

Študenti dvopredmetnih smeri morajo za dokončanje celotnega študija opraviti tudi vse obveznosti pri drugi disciplini v skupnem obsegu 90 KT, skupaj torej 180 KT.

7. Prehodi med študijskimi programi

Prehajanje med programi se ureja skladno z veljavnimi Merili za prehode med študijskimi programi in Statutom UL. O vlogah študentov za prehod med programi odloča pristojni organ fakultete na predlog oddelka po postopku, ki je določen v Statutu UL.

Na enak način se urejajo tudi prehodi med smermi študijskih programov.

8. Načini ocenjevanja

Izpitni režim poteka v skladu s Statutom Univerze v Ljubljani in Pravilnikom o izpitnem redu Filozofske fakultete v Ljubljani. Oblike preverjanja znanja so: ustni in pisni izpiti, kolokviji, proseminarske naloge, seminarski referati, seminarske naloge in preskusi znanja, ki jih predpisuje diplomski red.

Načini ocenjevanja so za vsak predmet posebej opredeljeni v posameznih učnih načrtih.

Ocenjevalna lestvica:

10	-	izjemno znanje brez ali z zanemarljivimi napakami
9	-	zelo dobro znanje z manjšimi napakami
8	-	dobro znanje s posameznimi pomanjkljivostmi
7	-	dobro znanje z več pomanjkljivostmi
6	-	znanje ustreza le minimalnim kriterijem
5	-	znanje ne ustreza minimalnim kriterijem

9. Predmetnik študijskega programa s predvidenimi nosilci predmetov

FILOZOFIJA – ENOPREDMETNA SMER

1. letnik

Zap. št.	Ime predmeta	Nosilci	Kontaktne ure					Samostojno delo študenta	Ure skupaj	ECTS	Semester (zimski, letni, celoletni)
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. št.				
1.	Uvod v filozofijo E	Strahovnik	60	-	-	-	-	90	150	5	zimski
2.	Antična filozofija 1	Zore	30	-	30	-	-	60	120	4	zimski
3.	Logika in argumentacija	Markič	30	-	30	-	-	60	120	4	zimski
4.	Novoveška filozofija 1	Božovič	60	-	-	-	-	90	150	5	zimski
5.	Politična filozofija	Kobe	30	-	30	-	-	60	120	4	zimski
6.	Strokovni izbirni predmet(i) 1		30	-	60	-	-	90	180	6	zimski
7.	Simbolna logika	Malec	30	-	30	-	-	60	120	4	letni
8.	Antična filozofija 2	Zore	30	-	30	-	-	60	120	4	letni
9.	Spoznava teorija	Vörös	30	-	-	-	-	60	90	3	letni
10.	Estetika	Hribar Sorčan	60	-	30	-	-	90	180	6	letni
11.	Novoveška filozofija 2	Božovič	30	30	-	-	-	90	150	5	letni
12.	Ontologija	Strahovnik	60	-	30	-	-	90	180	6	letni
13.	Zunanji izbirni predmet		30	-	30	-	-	60	120	4	zimski ali letni ali celoletni
SKUPAJ			510	30	300			960	1800	60	

STROKOVNI IZBIRNI PREDMETI 1

Zap. št.	Ime predmeta	Nosilci	Kontaktne ure					Samostojno delo študenta	Ure skupaj	ECTS	Semester (zimski, letni, celoletni)
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. št.				
1.	Strukturalizem, psihoanaliza, filozofija	Dolar Bahovec	60	-	30	-	-	90	180	6	zimski
2.	Filozofija zavesti in življenja	Vörös	30	30	-	-	-	90	150	5	zimski
3.	Moralna filozofija	Potrč	30	30	-	-	-	90	150	5	zimski
4.	Filozofija in humanistika	Komel	15	15	-	-	-	60	90	3	zimski
5.	Filozofija religije	Ošljaj	30	-	30	-	-	60	120	4	zimski

2. letnik

Zap. št.	Ime predmeta	Nosilci	Kontaktne ure					Samostojno delo študenta	Ure skupaj	ECTS	Semester (zimski, letni, celoletni)
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. št.				
1.	Srednjeveška in renesančna filozofija 1	Zore	30	-	30	-	-	60	120	4	zimski
2.	Filozofska antropologija	Hribar Sorčan	60	-	30	-	-	90	180	6	zimski
3.	Etika	Ošljaj	60	-	30	-	-	90	180	6	zimski
4.	Azijske filozofije	Petek	60	-	30	-	-	90	180	6	zimski
5.	Slovenska filozofija in filozofska terminologija	Lozar Mrevlje	15	-	15	-	-	60	90	3	zimski
6.	Marksizem in kritična teorija	Dolar Bahovec	30	-	-	-	-	60	90	3	zimski
7.	Filozofija in zgodovina znanosti	Vörös	30	-	30	-	-	60	120	4	zimski
8.	Uvod v psihoanalizo	Dolar Bahovec	15	15	-	-	-	60	90	3	letni
9.	Osnove analitične filozofije	Cerkovnik	15	15	-	-	-	60	90	3	letni
10.	Filozofija duha	Markič	30	30	-	-	-	90	150	5	letni
11.	Srednjeveška in renesančna filozofija 2	Zore	30	-	30	-	-	60	120	4	letni
12.	Hermenevtika 1	Komel	30	-	-	-	-	60	90	3	letni
13.	Strokovni izbirni predmet 2		30	30	-	-	-	90	150	5	letni
14.	Zunanji izbirni predmet		30	30	-	-	-	90	150	5	zimski ali letni ali celoletni
SKUPAJ			465	120	195			1020	1800	60	

3. letnik

Zap. št.	Ime predmeta	Nosilci	Kontaktne ure					Samostojno delo študenta	Ure skupaj	ECTS	Semester (zimski, letni, celoletni)
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. št.				
1.	Fenomenologija 1	Lozar Mrevlje	30	30	-	-	-	90	150	5	zimski
2.	Nemška klasična filozofija E	Kobe	60	-	30	-	-	90	180	6	zimski
3.	Hermenevtika 2	Komel	30	30	-	-	-	90	150	5	zimski
4.	Filozofija narave	Malec	30	-	30	-	-	60	120	4	zimski
5.	Sodobna analitična filozofija	Potrč	15	15	-	-	-	60	90	3	zimski
6.	Praktična filozofija	Kobe	30	-	30	-	-	60	120	4	zimski

7.	Metafizika	Strahovnik	60	-	30	-	-	90	180	6	zimski
8.	Normativna etika in teorija delovanja	Potrč	30	-	-	-	-	60	90	3	letni
9.	Fenomenologija 2	Lozar Mrevlje	45	-	15	-	-	90	150	5	letni
10.	Filozofija jezika	Cerkovnik	30	30	-	-	-	90	150	5	letni
11.	Antropologija simbolnih form	Ošljaj	30	-	-	-	-	60	90	3	letni
12.	Strokovni izbirni predmet 3		15	15	-	-	-	60	90	3	letni
13.	Zunanji izbirni predmet		15	15	-	-	-	60	90	3	zimski ali letni ali celoletni
14.	Diplomsko delo E		-	-	-	-	-	150	150	5	letni
SKUPAJ			420	135	135			1110	1800	60	

STROKOVNI IZBIRNI PREDMETI 2 in 3

Zap. št.	Ime predmeta	Nosilci	Kontaktne ure					Samostojno delo študenta	Ure skupaj	ECTS	Semester (zimski, letni, celoletni)
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. št.				
1.	Semiotika	Cerkovnik	15	15	-	-	-	60	90	3	letni
2.	Azijske filozofije, religije in kulture	Petek	30	30	-	-	-	90	150	5	letni
3.	Socialna filozofija	Kobe	15	-	30	-	-	45	90	3	letni
4.	Praktična filozofija med Kantom in Heglom	Kobe	30	-	30	-	-	60	120	4	letni
5.	Človek in kozmos v renesansi	Malec	15	15	-	-	-	60	90	3	letni
6.	Filozofija zgodovine	Kobe	15	-	30	-	-	45	90	3	letni

FILOZOFIJA - DVOPREDMETNA SMER

1. letnik

Zap. št.	Ime predmeta	Nosilci	Kontaktne ure					Samostojno delo študenta	Ure skupaj	ECTS	Semester (zimski, letni, celoletni)
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. št.				
1.	Uvod v filozofijo D	Strahovnik	30	-	-	-	-	60	90	3	zimski
2.	Antična filozofija 1	Zore	30	-	30	-	-	60	120	4	zimski
3.	Logika in argumentacija	Markič	30	-	30	-	-	60	120	4	zimski
4.	Novoveška filozofija 1	Božovič	60	-	-	-	-	90	150	5	zimski
5.	Ontologija	Strahovnik	60	-	30	-	-	90	180	6	letni

6.	Spoznavna teorija	Vörös	30	-	-	-	-	60	90	3	letni
7.	Zunanji izbirni predmet		30	30	-	-	-	90	150	5	zimski ali letni ali celoletni
SKUPAJ			270	30	90			510	900	30	

Modul FILOZOFIJA SPLOŠNO

2. letnik

Zap. št.	Ime predmeta	Nosilci	Kontaktne ure					Samostojno delo študenta	Ure skupaj	ECTS	Semester (zimski, letni, celoletni)
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. št.				
1.	Srednjeveška in renesančna filozofija 1	Zore	30	-	30	-	-	60	120	4	zimski
2.	Filozofska antropologija	Hribar Sorčan	60	-	30	-	-	90	180	6	zimski
3.	Strukturalizem, psihoanaliza, filozofija	Dolar Bahovec	60	-	30	-	-	90	180	6	zimski
4.	Osnove analitične filozofije	Cerkovnik	15	15	-	-	-	60	90	3	letni
5.	Filozofija zgodovine	Kobe	15	-	30	-	-	45	90	3	letni
6.	Hermenevtika 1	Komel	30	-	-	-	-	60	90	3	letni
7.	Strokovni izbirni predmet 1		30	30	-	-	-	90	150	5	letni
SKUPAJ			240	45	120			495	900	30	

3. letnik

Zap. št.	Ime predmeta	Nosilci	Kontaktne ure					Samostojno delo študenta	Ure skupaj	ECTS	Semester (zimski, letni, celoletni)
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. št.				
1.	Nemška klasična filozofija D	Kobe	60	-	-	-	-	90	150	5	zimski
2.	Fenomenologija 1	Lozar Mrevlje	30	30	-	-	-	90	150	5	zimski
3.	Filozofija zavesti in življenja	Vörös	30	30	-	-	-	90	150	5	zimski
4.	Semiotika	Cerkovnik	15	15	-	-	-	60	90	3	letni
5.	Normativna etika in teorija delovanja	Potrč	30	-	-	-	-	60	90	3	letni
6.	Strokovni izbirni predmet(i) 2		30	30	-	-	-	120	180	6	letni
7.	Diplomsko delo D		-	-	-	-	-	90	90	3	letni
SKUPAJ			195	105	-			600	900	30	

STROKOVNI IZBIRNI PREDMETI 1 IN 2

Zap. št.	Ime predmeta	Nosilci	Kontaktne ure					Samostojno delo študenta	Ure skupaj	ECTS	Semester (zimski, letni, celoletni)
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. št.				
1.	Simbolna logika	Malec	30	-	30	-	-	60	120	4	letni
2.	Antična filozofija 2	Zore	30	-	30	-	-	60	120	4	letni
3.	Estetika	Hribar Sorčan	60	-	30	-	-	90	180	6	letni
4.	Novoveška filozofija 2	Božovič	30	30	-	-	-	90	150	5	letni
5.	Uvod v psihoanalizo	Dolar Bahovec	15	15	-	-	-	60	90	3	letni
6.	Filozofija duha	Markič	30	30	-	-	-	90	150	5	letni
7.	Srednjeveška in renesančna filozofija 2	Zore	30	-	30	-	-	60	120	4	letni
8.	Fenomenologija 2	Lozar Mrevlje	45	-	15	-	-	90	150	5	letni
9.	Filozofija jezika	Cerkovnik	30	30	-	-	-	90	150	5	letni
10.	Antropologija simbolnih form	Ošljaj	30	-	-	-	-	60	90	3	letni
11.	Azijske filozofije, religije in kulture	Petek	30	30	-	-	-	90	150	5	letni
12.	Socialna filozofija	Kobe	15	-	30	-	-	45	90	3	letni
13.	Praktična filozofija med Kantom in Heglom	Kobe	30	-	30	-	-	60	120	4	letni
14.	Človek in kozmos v renesansi	Malec	15	15	-	-	-	60	90	3	letni

Modul KULTURA IN ETIKA

2. letnik

Zap. št.	Ime predmeta	Nosilci	Kontaktne ure					Samostojno delo študenta	Ure skupaj	ECTS	Semester (zimski, letni, celoletni)
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. št.				
1.	Etika	Ošljaj	60	-	30	-	-	90	180	6	zimski
2.	Moralna filozofija	Potrč	30	30	-	-	-	90	150	5	zimski
3.	Strokovni izbirni predmet 1		30	30	-	-	-	90	150	5	zimski
4.	Azijske filozofije, religije in kulture	Petek	30	30	-	-	-	90	150	5	letni
5.	Estetika	Hribar Sorčan	60	-	30	-	-	90	180	6	letni
6.	Socialna filozofija	Kobe	15	-	30	-	-	45	90	3	letni
SKUPAJ			225	90	90			495	900	30	

3. letnik

Zap. št.	Ime predmeta	Nosilci	Kontaktne ure					Samostojno delo študenta	Ure skupaj	ECTS	Semester (zimski, letni, celoletni)
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. št.				
1.	Filozofija in humanistika	Komel	15	15	-	-	-	60	90	3	zimski
2.	Filozofija religije	Ošljaj	30	-	30	-	-	60	120	4	zimski
3.	Praktična filozofija	Kobe	30	-	30	-	-	60	120	4	zimski
4.	Strokovni izbirni predmet 2		30	-	30	-	-	60	120	4	zimski
5.	Praktična filozofija med Kantom in Heglom	Kobe	30	-	30	-	-	60	120	4	letni
6.	Človek in kozmos v renesansi	Malec	15	15	-	-	-	60	90	3	letni
7.	Zunanji izbirni predmet		30	30	-	-	-	90	150	5	zimski ali letni ali celoletni
8.	Diplomsko delo D		-	-	-	-	-	90	90	3	letni
SKUPAJ			180	60	120			540	900	30	

STROKOVNI IZBIRNI PREDMETI 1 IN 2

Zap. št.	Ime predmeta	Nosilci	Kontaktne ure					Samostojno delo študenta	Ure skupaj	ECTS	Semester (zimski, letni, celoletni)
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. št.				
1.	Politična filozofija	Kobe	30	-	30	-	-	60	120	4	zimski
2.	Srednjeveška in renesančna filozofija 1	Zore	30	-	30	-	-	60	120	4	zimski
3.	Filozofska antropologija	Hribar Sorčan	60	-	30	-	-	90	180	6	zimski
4.	Azijske filozofije	Petek	60	-	30	-	-	90	180	6	zimski
5.	Slovenska filozofija in filozofska terminologija	Lozar Mrevlje	15	-	15	-	-	60	90	3	zimski
6.	Marksizem in kritična teorija	Dolar Bahovec	30	-	-	-	-	60	90	3	zimski
7.	Filozofija in zgodovina znanosti	Vörös	30	-	30	-	-	60	120	4	zimski
8.	Hermenevtika 2	Komel	30	30	-	-	-	90	150	5	zimski
9.	Filozofija narave	Malec	30	-	30	-	-	60	120	4	zimski
10.	Sodobna analitična filozofija	Potrč	15	15	-	-	-	60	90	3	zimski
11.	Metafizika	Strahovnik	60	-	30	-	-	90	180	6	zimski
12.	Fenomenologija 1	Lozar Mrevlje	30	30	-	-	-	90	150	5	zimski
13.	Strukturalizem, psihoanaliza, filozofija	Dolar Bahovec	60	-	30	-	-	90	180	6	zimski
14.	Filozofija zavesti in življenja	Vörös	30	30	-	-	-	90	150	5	zimski

15.	Nemška klasična filozofija D	Kobe	60	-	-	-	-	90	150	5	zimski
-----	------------------------------	------	----	---	---	---	---	----	-----	---	--------

10. Podatki o možnostih izbirnih predmetov in mobilnosti

Zunanji izbirni predmeti so predmeti, ki jih študentka oziroma študent izbira iz študijskih programov oddelkov Filozofske fakultete in iz študijskih programov katere druge fakultete ali univerze v Sloveniji ali v tujini. Predmeti morajo biti kreditno ovrednoteni.

11. Kratka predstavitev posameznega predmeta

ANTIČNA FILOZOFIJA 1

Nosilec: red. prof. dr. Franci Zore

Predmet sistematično posreduje osnovni pregled filozofije v antiki, pri čemer izpostavlja avtorje in šole, ki so ključni tudi za nadaljnji razvoj filozofije. Študent pozna in je sposoben razumeti temeljne zgodovinske tokove antične filozofije ter mišljenje ključnih avtorjev tega obdobja, posebej pa začetke evropske filozofije.

ANTIČNA FILOZOFIJA 2

Nosilec: red. prof. dr. Franci Zore

Predmet posreduje podrobnejši in bolj poglobljen vpogled v zgodovino antične filozofije ter vzpostavlja zgodovinsko nit razvoja glavnih filozofskih problemov. Študent je sposoben analizirati antična filozofska besedila ter jih skozi kritično in problemsko razumevanje umestiti v zgodovinski filozofski tok in današnje filozofiranje.

ANTROPOLOGIJA SIMBOLNIH FORM

Nosilec: red. prof. dr. Borut Ošljaj

1. Uvodna predavanja bodo namenjena kritični razgrnitvi vsebinskih in metodoloških posebnosti razumevanja človeka v sodobni filozofski antropologiji.
2. Antropološke predpostavke razumevanja človeka kot *animal symbolicum* (diafora, simbol, simbolne forme).
3. Diaforična teorija simbolnih form (religija in metafizika).
4. Cassirerjeva teorija simbolnih form.
5. Jonasovi antropološki artefakti: orodje, podoba, grob.
6. Plessnerjeva teorija človeka kot ekscentrične pozicionalnosti.
7. Simbolne forme in problem svobode.

AZIJSKE FILOZOFIJE

Nosilka: doc. dr. Nina Petek

Študentke in študentje se bodo uvodoma seznanili z metodološkimi pristopi obravnave problemskih sklopov v azijskih filozofijah in specifično filozofsko terminologijo, ki je vezana tudi na razlike glede na evropski oziroma judovsko-krščanski pogled na svet in človekovo mesto v njem. Dobili bodo vpogled v razvoj prvih filozofskih šol v Indiji, pri čemer se bodo podrobneje seznanili z metafizičnimi sistemi v šoli *sāṃkhya* in smereh *vedānte*, ontologijo šole *vaiśeṣika* ter logiko in epistemologijo smeri *nyāya*. Spoznali bodo soteriološki nauk šole *yoge* s poudarkom na osvetlitvi holističnih načinov doseganja resnice in modrosti, ki presega zgolj racionalistični pristop in je vezana na različne tehnike kultivacije neločljivega kontinuuma duh-telo. Seznanili se bodo z večplastnim zgodnjim razvojem budizma v Indiji (*theravāda*, *mahāyāna*), na Japonskem (*zen*), Kitajskem (*chan*) in v Tibetu (*vajrāyāna*) ter temeljnimi filozofskimi idejami šol budizma, ki se dotikajo predvsem vprašanj (ne)substancialnosti, kavzalnosti, možnosti spoznanja, meja jezika in osvobajanja. Spoznali bodo idejne osnove zgodnjega daoizma, konfucijanske moralne in politične filozofije ter vlogo obeh miselnih sistemov v sodobni družbeni dejanskosti, predvsem prek očrta neokonfucijanske misli na Kitajskem in Japonskem ter revitalizacijo Konfucijevega nauka med filozofijo in politično ideologijo.

AZIJSKE FILOZOFIJE, RELIGIJE IN KULTURE

Nosilka: doc. dr. Nina Petek

Študentke in študentje se bodo uvodoma seznanili z zgodovinskim in širšim družbeno-kulturnim kontekstom azijskih filozofsko-religijskih tradicij, problematiko razmejevanja med »Vzhodom« in

»Zahodom« ter pojavom »orientalizma«. Nadalje bodo prek branja najzgodnejših filozofskih besedil Indije (*Vede, Upaniṣade*) spoznali temeljne ideje, ki so vplivale na razvoj filozofske misli v Indiji vse do danes. Seznanili se bodo z glavnimi hindujskimi religijskimi tokovi, *śaiva*, *śakta* in *vaiṣṇava*, ki deloma izhajajo iz dualističnih in monističnih metafizičnih sistemov vedskih šol *sāṃkhya* in *vedānta*, predvsem pa vplivov filozofije *tantra*, pri čemer bo osvetljeno tudi drugačno pojmovanje razmerja med duhom in materijo glede na zgodnje smeri hindujske misli. V kontekstu kitajske filozofije bodo spoznali daoistično kozmologijo in raznolike tehnike psihofizične kultivacije. Seznanili se bodo z razvojem šol budizma na Japonskem in v Tibetu v navezavi na kozmologijo avtohtonih religijskih sistemov Japonske (šintoizem) in Tibeta (*bön*).

ČLOVEK IN KOZMOS V RENESANSI

Nosilka: doc. Maja Malec, Ph.D. (ZDA)

Izhodišče in vodilna misel predmeta je celovitost-v-različnosti renesančnega človeka s posebnim poudarkom na odnosu med človekom (»mikrokozmosom«) in naravo/vesoljem (»makrokozmosom«). Renesančna filozofija narave pa je seveda tesno povezana s simbolnimi formami v umetnosti in znanosti ter s socialnimi in političnimi praksami. Glavni namen predmeta je vzbuditi in razviti pri študentu občutljivost za renesančno pojmovanje človeka in kozmosa ter obenem aktualizirati renesančno »enost-v-mnogem« v kontekstu sodobnih filozofskih, umetniških in znanstvenih iskanj.

ESTETIKA

Nosilka: doc. dr. Valentina Hribar Sorčan

Spoznanje, da so pojmi, na katerih temelji estetika, po eni strani zgodovinsko pogojeni (od pojma lepega do pojma umetnosti), po drugi strani pa je filozofija že od antike dalje iskala univerzalne lastnosti lepega (skozi pojme harmonije in simetrije, zlatega reza itd.). Študenti bodo seznanjeni tudi z modernimi in sodobnimi tokovi v estetiki, ki so zelo raznoliki (od evolucijske do kognitivne estetike).

ETIKA

Nosilec: red. prof. dr. Borut Ošljaj

Osnovni cilj predmeta je razumevanje etike kot najbolj kontroverzne filozofske discipline v njenih zgodovinskih, problemskih, metodoloških in tematskih okvirih.

Glavni poudarki:

1. Razumevanje nedoločenosti človeka in njegove svobode kot izvora moralnih dejanj.
2. Poznavanje osnovnih etičkih kategorij, pojmov, problemov, principov, šol in metod.
3. Razlikovanje etike in morale, etičnega in moralnega delovanja.
4. Razumevanje pluralnosti vrednot in pomena ter možnosti etike v sodobni družbi.
5. Poznavanje klasikov zgodovine etiške misli (Platon, Aristotel, Mark Avrelij, Spinoza, Kant, Mill, Nietzsche), ki ga študentke in študenti osvojijo pri vajah in na predavanjih.

Pri vajah pod vodstvom asistenta kritično berejo in interpretirajo izbrane temeljne tekste in v kratkih verbalnih nastopih vadijo ter utrjuje retorične sposobnosti.

FENOMENOLOGIJA 1

Nosilec: red. prof. dr. Janko Lozar Mrevlje

Predstavitev zgodnjega in poznega Husserla (1859–1938) kot očeta fenomenologije. Premik v fenomenologiji, ki ga izvede Martin Heidegger (1889–1976). Razlaga kartezijske paradigme, navezava na problem znanosti in umnosti in fenomenologija časovnosti. Razrešitev dualizma v transcendentalni fenomenologiji. Problem absolutnosti čistega ega kot transcendentalnega residuuma, Intersubjektivnost, ontologija življenjskega sveta in ontološka kriza znanosti.

Preizpraševanje metafizičnih predpostavk Husserlovega filozofskega zastavka, v navezavi na najsilovitejšo kritiko metafizike Nietzscheja in Heidegggra. Drugačen zasnutek zgodovine filozofije.

FENOMENOLOGIJA 2

Nosilec: red. prof. dr. Janko Lozar Mrevlje

Predstavitev filozofije Nietzscheja, ki s kritiko metafizike omogoči poznejšo kritiko subjektivnosti in metafizike pri Heidegggru. Natančnejša eksplikacija Heideggrove kritike subjektivnosti in metafizike skozi analitiko tubiti in poznejšo zgodovino resnic biti. Posebna pozornost je namenjena resnici razpoloženja. Soočenje filozofije Nietzscheja in Heidegggra, tudi v navezavi na sodobne pristope. Eksplikacija problema nihilizma kot resnica današnjosti. Posebna pozornost je namenjena Heideggrovi interpretaciji predsokratikov.

FILOZOFIJA DUHA

Nosilka: red. prof. dr. Olga Markič

Cilj predmeta je seznaniti slušatelje z osnovnimi vprašanji filozofije duha in jih usposobiti za samostojno, kritično in ustvarjalno razmišljanje o teh vprašanjih. Pri predmetu so obravnavana naslednja temeljna vprašanja filozofije duha:

- metafizična: problem odnosa med fizičnim in psihičnim (telo-duh) in problem mentalne vzročnosti;
- epistemološka: kako lahko vemo, da imajo tudi drugi um, kakšen je status introspekcije in kako opredeliti odnos med prvoosebim in tretjeosebim spoznavanjem;
- vprašanja o vsebini mentalnih stanj: kako se lahko nekatera mentalna stanja, kot so prepričanja in želje, nanašajo na zunanji svet (problem intencionalnosti) in kakšna je struktura pojmov;
- vprašanja vezana na zavest: problem zavestnih doživljajev, uganka samozavedanja, osebna identiteta in problem svobodne volje.

FILOZOFIJA IN HUMANISTIKA

Nosilec: red. prof. dr. Dean Komel

Razmerje med filozofijo in humanistiko se v 21. st. zastavlja bistveno drugače kot v preteklosti, namreč v sorazmerju s spremembami pojmovanja humanosti, kulture, znanosti in družbe. Filozofija se v pogledu svojih izhodišč in smotrov prav gotovo ne more omejevati zgolj na območje humanistike, kolikor s tem mislimo neko področje v (sistemu) znanosti. Drugače je, če v tem vidimo osmišljanje humanosti same, ki ga bistveno določa zmožnost govora. Razmerje med filozofijo in humanistiko se potemtakem vzpostavlja na možnosti pogovarjanja o vsem, kar je lahko deležno smisla.

FILOZOFIJA IN ZGODOVINA ZNANOSTI

Nosilec: doc. dr. Sebastjan Vörös

Predmet seznanja študentke in študente s/z:

- najpomembnejšimi avtorji in miselnimi tokovi v filozofiji znanosti znotraj analitične tradicije (Dunajski krog in logični pozitivizem, Karl Popper, Thomas Kuhn, Imre Lakatos, Paul Feyerabend);
- najpomembnejšimi avtorji in miselnimi tokovi v filozofiji znanosti znotraj kontinentalne tradicije (Edmund Husserl in fenomenologija, Ernst Cassirer in novokantovstvo, *Lebensphilosophie* in kritika znanosti, sociološke in postmodernistične kritike znanosti);
- temeljnimi filozofskimi vprašanji na področju filozofije znanosti: status in narava znanosti, (ne)obstoj enotne znanstvene metode, znanstvena razlaga, naravni zakoni, vloga zgodovinskih,

družbenih in vrednostnih dejavnikov v znanosti, problem znanstvenega realizma/antirealizma/relativizma;

- t. i. »znanstvenimi vojnam« na prehodu iz 20. v 21. stoletje (realisti zoper postmodernisti) in njihovim vplivom na pojmovanje znanosti;
- zgodovinskim razvojem znanosti;
- študijami primerov glavnih prevratov na izbranih znanstvenih področjih, zlasti s področij kemije, biologije, psihologije, psihiatrije in nevroznanosti.

FILOZOFIJA JEZIKA

Nosilec: doc. dr. Borut Cerkovnik

Temeljno vsebinsko področje predmeta je teorija pomena, kakor se je razvila predvsem v tradiciji analitične filozofije. Predstavitev sledi zgodovinskemu razvoju filozofije jezika od semantičnih in uniformno univerzalističnih do pragmatičnih in kontekstualističnih stališč. Obravnava osnovne pojme filozofije jezika: pomen in resnica, referenca in opis, ime in demonstrativ: z logicistično usmeritvijo (Frege, Russell, mladi Wittgenstein, Carnap ...) in s smerjo »filozofije običajne govornice« (zrel Wittgenstein, Austin, Strawson, pogojno Dummett ...) ter s kritiko teorije pomena (Quine). Predmet analizira splošno naravo jezika in njegove specifične vsebine: prevajanje in interpretacijo, propozicijske naravnosti, metaforo (npr. Davidson), vzročno teorijo imen (Kripke, Evans) ... Eksplicitno in implicitno obravnava odnose med jezikom, mislijo in realnostjo.

FILOZOFIJA NARAVE

Nosilka: doc. Maja Malec, Ph.D. (ZDA)

Namen predmeta je predstaviti študentom filozofsko pojmovanje narave in razvijati filozofsko razmišljanje o naravi, tako iz zgodovinskega kot systemskega zornega kota. Na začetku grške filozofije nastopi narava kot *physis* in se v zahodni misli razvija preko latinskega pojma *natura* do različnih pojmovanj narave v filozofiji novega veka, vse do postmoderne holizma narave in duha. Smoter predmeta je tudi vzgojen: vzpodbujanje senzibilitete pri ekoloških in etičnih vprašanjih ter vrednotenje človekovega mesta v naravi in kozmosu.

FILOZOFIJA RELIGIJE

Nosilec: red. prof. dr. Borut Ošljaj

Osnovni cilj predmeta se osredotoča na filozofsko razumevanje fenomena religij v njegovi obče antropološki pogojenosti in humani naravnosti.

Glavni poudarki:

1. Kratek uvod v filozofijo religije: pojem religije, razmerje religije in filozofije, njene osnovne kategorije, teme in problemi.
2. Ontološka, estetična in etična dimenzija religij (Kant, Hegel, Schleiermacher).
3. Pojemovna in strukturna analiza religije kot simbolne forme.
4. Mitična zavest.
5. Totemistične religije, ciklične religije, monoteistične religije.
6. Poleg osnovnih oz. temeljnih tem se bodo ciklično izvajale tudi posamezne izbrane teme: Sveto, mistične religije, problem zla, sekularnost-postsekularnost, problem različnosti religioznih simbolnih form.

Pri vajah študentje pod vodstvom asistenta kritično berejo in interpretirajo izbrane temeljne tekste, v kratkih verbalnih nastopih vadijo in utrjuje retorične sposobnosti, ter spoznavajo in utrjujejo metode pisanja filozofskih tekstov.

FILOZOFIJA ZAVESTI IN ŽIVLJENJA

Nosilec: doc. dr. Sebastjan Vörös

Predmet obravnava tematiko s presečišča filozofije duha, filozofije znanosti, metafizike in epistemologije. Ukvarja se z izvorom, naravo in medsebojno prepletenostjo »zavesti« in »življenja« s filozofskega (filozofija duha, fenomenologija), znanstvenega (biologija, kognitivna (nevro)-znanost) in družbenega vidika (sociologija, zgodovina). Predmet je naravnan izrazito trans-disciplinarno, kar pomeni, da črpa iz različnih filozofskih tradicij (analitične, kontinentalne in azijske).

FILOZOFIJA ZGODOVINE

Nosilec: red. prof. dr. Zdravko Kobe

Predmet obravnava dve temeljni dimenziji filozofije zgodovine. (1) Filozofsko metodologijo in teorijo zgodovinopisja ter (2) historično misel kot specifično pojavno obliko evropske filozofije 19. in 20. stoletja. Filozofija zgodovine tako skozi refleksijo različnih metodoloških pristopov, razumevanj in interpretacij preteklosti osvetli vzroke, zakaj je zgodovina kot temeljna humanistična disciplina tudi danes vselej na torišču znanstvenih, pa tudi političnih in ideoloških razhajanj.

FILOZOFSKA ANTROPOLOGIJA

Nosilka: doc. dr. Valentina Hribar Sorčan

1. Utemeljitev filozofske antropologije kot nove filozofske discipline v prvi polovici 20. stoletja.
2. Obravnava odnosa med živimi bitji (človek – žival – rastline) in pomena pojma življenje.
3. Utemeljitev pojma osebe in samozavedanja (skozi zgodovino filozofije – J. Locke, J. Bentham in skozi sodobnejše pristope – bioetiko: P. Singer, J. Harris).
4. Obravnava pojmov simpatije, empatije in altruizma kot osnov človečnosti od prvih zametkov v angleški filozofiji. Proetično vedenje pri živalih in vprašanje živalskih pravic.
5. Filozofija jezika: analiza vprašanj, kdaj, kako in zakaj je nastal človeški jezik (od Platona do Cassirerja, Cavallija-Sforze in naprej).
6. Utemeljitev moralne zavesti (I. Kant, J.-P. Sartre, A. Badiou idr.) .
7. Koncepti časa, zgodovine in spomina (M. Eliade, H. Arendt idr.).

HERMENEVTIKA 1

Nosilec: red. prof. dr. Dean Komel

Predavanja se bodo osredotočila predvsem na obravnavo naslednjih hermenevtičnih koncepcij: hermenevtika kot večina interpretacije; hermenevtika in metodologija humanističnih in družboslovnih ved; hermenevtika in filozofija; fenomenološka hermenevtika; anticipacija razumevanja; časovnost in zgodovinskost razumevanjske situacije; jezik kot predpostavka hermenevtike; razlaganje tekstov; pripoved in jezikovni kontekst; filozofska terminologija; bivanje in spoznavanje kot interpretacija; hermenevtika in metafizika; hermenevtična drugost kot filozofsko humanistično in interkulturno vprašanje; svoboda in »duh časa«; problem hermenevtične »etike«; razmerje filozofije do umetnosti in religije; politika (ne)razumevanja

HERMENEVTIKA 2

Nosilec: red. prof. dr. Dean Komel

Filozofsko razvitje situacije sodobnosti na začetku tretjega tisočletja mora najprej upoštevati nihilistično izhodišče našega dojemanje humanosti, ki žene krizo življenjskega sveta. Hermenevtično-fenomenološka obravnava se sprašuje o samih predpostavkah *soočanja* filozofije in sodobnosti, s tem da seže k njegovim osnovnim vidikom kot so: »jezik«, »zgodovina«, »um«, »mišljenje«, »znanost«, »tehnika« »moč«, »narava« »umetnost«, »bit«, »smisel«, »resnica«, »božje«,

»človeško«, »življenje«, »svet«, »duhovnost«, »individualnost«, »humanizem«, »politika«, »kapital«
»evropski in planetarni nihilizem«, »globalizem«, »imperializem«, »upanje«.

LOGIKA IN ARGUMENTACIJA

Nosilka: red. prof. dr. Olga Markič

Slušatelji se seznanijo s temelji neformalne in simbolne logike, še posebej s pojmi argumenta, gradnje dokaza, zmote, definicije, dedukcije, sintakse in semantike, indukcije, argumenta po analogiji ter z osnovnimi metodami dokazovanja s pomočjo simbolne logike, kot so resničnostne tabele, semantična drevesa in naravna dedukcija. Naučijo se prepoznati in analizirati argumente ter ocenjevati njihovo moč in ustreznost evidence in oblikovati lastne dobre argumente.

MARKSIZEM IN KRITIČNA TEORIJA

Nosilka: red. prof. dr. Eva Dolar Bahovec

Predmet je namenjen Marxovi filozofiji in njenemu nadaljnjemu razvoju v nemški kritični teoriji in sodobni francoski filozofiji ter njenemu pomenu za današnji čas.

METAFIZIKA

Nosilec: izr. prof. dr. Vojko Strahovnik

Cilj predmeta Metafizika je celostna seznanitev s področjem metafizike, njeno razumevanje ter vzpostavitev zmožnosti metafizičnega mišljenja. Predmet se osredotoča na poznavanje področja metafizika in razumevanje pojma metafizika, vloge metafizike kot filozofske discipline ter njene povezanosti z ostalimi področji filozofije. Metafizika je izpostavljena kot podlaga in utemeljitev filozofije ter kot način razmišljanja oz. zmožnost presežnega dojetja. Predmet predstavi razvoj metafizike skozi zgodovino filozofije in razumevanje povezanosti in bistvene razlike med ontologijo (nauk o bivajočem kot bivajočem) in metafiziko. Vključuje tudi predstavitev različnih poskusov kritike, ukinitve ali presejanja metafizika ter tez o pometafizični dobi oziroma filozofiji. Jedrne vsebine so naslednje. O pojmu metafizike. Metafizika kot filozofska disciplina. Neulovljivost in večpomenskost pojma metafizike. Odnos med ontologijo in metafiziko. Metafizika in pojmi substance, nadčutnega, presežnega, nadizkustvenega, večnega, duše, Boga, lepega in dobrega. Metodološki vidiki metafizike. Metafizika kot metoda in kot samostojno predmetno področje: Bog, duša, svet. Metafizika v dobi novoveških sistemov. Kritika metafizike in konec filozofije. Metafizika in sodobna filozofija. Izbrana metafizična vprašanja (obstoj vrednosti v svetu, odnos med dušo in telesom ipd.)

MORALNA FILOZOFIJA

Nosilec: red. prof. dr. Matjaž Potrč

Študent bo po opravljenem predmetu poznal temeljne pojme moralne filozofije kot so dobro, zlo, moralno pravilno, dolžnost, vrlina, načelo, sodba, presoja, vest idr., ter njihov filozofsko-zgodovinski razvoj. Preko filozofske analize bo pridobil spretnosti argumentiranja, kritičnega mišljenja, prepoznavanja smisla in vrednot (vrednostnih sodb od zgolj opisnih), prepoznavanja različnih poti do doseganja ciljev, kritičnega obravnavanja moralnih konfliktov in moralnih dilem. Ta predmet je tesno spet s preostalo filozofsko in širšo humanistično tradicijo.

NEMŠKA KLASIČNA FILOZOFIJA

Nosilec: red. prof. dr. Zdravko Kobe

Cilj predmeta je predstaviti zgodovinski in konceptualni prelom, ki ga je prineslo filozofsko gibanje med Kantom in Heglom, zlasti s problematiko utemeljitve vednosti in razvitjem novih modelov racionalnosti. Predmet usposablja za samostojno obravnavo omenjenih avtorjev ter za razumevanje sodobne filozofske diskusije.

NORMATIVNA ETIKA IN TEORIJA DELOVANJA

Nosilec: red. prof. dr. Matjaž Potrč

Obravnavana vsebina:

- o predmetu, vlogi in ciljeh etike: praktični in teoretični cilji;
- struktura moralne teorije in temeljne etične kategorije: teorije pravilnega delovanja in teorija vrednosti; moralno načelo, dolžnost, vrednost (moralna, ne-moralna); vrednotenje moralnih teorij;
- delitev etike: metaetika, normativna etika, praktična/uporabna etika;
- normativne moralne teorije: vrlinska etika, teorija božjega ukaza, naravno pravo, kantovska etika, klasični in sodobni utilitarizem, moralni pluralizem, moralni relativizem;
- obravnavni avtorji: Platon, Aristotel, Avguštin, Machiavelli, Hobbes, Hume, Kant, Mill, Sidgwick, Moore, Rawls in drugi;
- praktična/uporabna etika: struktura razprave;
- etika in teorija delovanja: delovanje, delovalec, namera, razlogi, dejanja.

NOVOVEŠKA FILOZOFIJA 1

Nosilec: red. prof. dr. Miran Božovič

Študentke/ti se seznanijo z zgodovino filozofskih idej kontinentalnega racionalizma in britanskega empirizma v 17. in 18. stoletju. S študijem klasičnih novoveških filozofemov, ki so odločilno sooblikovali obzorje vse nadaljnje evropske filozofije in so ključnega pomena za razumevanje sodobne filozofske misli, imajo študentke/ti sposobnost prepoznavanja, razumevanja in interpretacije pomembnih prvin novoveške filozofske dediščine v sodobni filozofski misli in zato lahko avtonomno vrednotijo posamezne filozofeme v zgodovini človeške misli.

NOVOVEŠKA FILOZOFIJA 2

Nosilec: red. prof. dr. Miran Božovič

Študentke/ti se seznanijo s filozofskimi vsebinami poglavitnih del najpomembnejših post-kartezijanskih filozofov, filozofov francoskega materializma in mislecev evropskega razsvetljenstva 18. stoletja. S preučevanjem njihovih vodilnih filozofskih idej, ki so pomembno zaznamovale vso nadaljnjo duhovno in kulturno zgodovino Evrope in tvorijo temelj vsake splošne filozofske kulture, študentke/ti razvijejo zavest o post-kartezijanski filozofiji, filozofiji francoskega materializma in filozofiji razsvetljenstva kot pomembnem dejavniku v razvoju evropske civilizacije in sposobnost razumevanja in interpretacije dediščine post-kartezijanske filozofije, filozofije francoskega materializma in evropskega razsvetljenstva v sodobni filozofski misli in kulturi ter se naučijo avtonomnega vrednotenja posameznih filozofskih idej v zgodovini človeške misli.

ONTOLOGIJA

Nosilec: izr. prof. dr. Vojko Strahovnik

Ontologija kot najbolj temeljna in teoretična filozofska disciplina seznanja s preučevanjem in analizo najsplošnejše strukture biti in bivajočega, z vsemi pripadajočimi kategorijami. Ontologija dojema stvarnost v njeni biti, obstoju oziroma kolikor je bivajoče in bivajoče obravnava kot bivajoče, tj. v celoti (holistično), v splošnem in občem vidiku. Kot prva teoretična filozofska disciplina omogoča in utemeljuje vse druge in kot kategorialno izrekanje bivajočega je ontologija mišljena kot najsplošnejša filozofska teorija o najsplošnejših strukturah sveta, o najsplošnejših pojmi in kategorijah ter kot izhodišče za splošna metodološka načela vseh znanosti. Predmet vključuje poznavanje in razumevanje temeljnih ontoloških pojmov (bivajoče, bit, bistvo, kategorija, podstat, čas, prostor, nič, svet, nujnost, možnost, identiteta) ter njihovega razvoja v

zgodovini filozofije. Vzpostavlja poznavanje in razumevanje misli ključnih avtorjev in avtoric ter ontoloških problemov, ki so jih postavili v ospredje. Obravnavan je preplet začetkov ontologije in začetkov same filozofije. Predmet zajema analizo posameznih ontoloških problemov ter njihove povezanosti z drugimi filozofskimi disciplinami.

OSNOVE ANALITIČNE FILOZOFIJE

Nosilec: doc. dr. Borut Cerkovnik

Študent/ka se pri predmetu spozna s filozofsko analizo na sploh in z logično filozofsko analizo v analitični tradiciji od njenih začetkov do konca 60-tih let 20. stoletja ter s tehnikami klasične logike in razširitvijo klasične logike z modalnimi operatorji. Obvladovanje logično filozofske metode ga/jo oskrbi s sposobnostjo uporabe le-te na vseh področjih sodobne filozofije. Ker je metoda dela argumentativna, študent/ka utrdi znanje argumentiranja.

POLITIČNA FILOZOFIJA

Nosilec: red. prof. dr. Zdravko Kobe

Cilj predmeta je historična predstavitev politične filozofije od začetkov grške filozofije do moderne dobe. Predmet sledi razvoju političnih idej, pojmovnim prelomom v razumevanju političnega.

Študenti so sposobni analizirati najvplivnejša besedila ključnih klasičnih avtorjev politične filozofije in jih zgodovinsko umestiti. Sposobni so uporabljati temeljne pojme politične filozofije in razmišljati o odnosu med političnimi teorijami in političnim delovanjem.

PRAKTIČNA FILOZOFIJA

Nosilec: red. prof. dr. Zdravko Kobe

Cilj predmeta je seznanitev študentov s konceptom praktične filozofije, kot različnim od teoretične filozofije, z njenim notranjim ustrojem (etika, politična filozofija, pravna filozofija) in njenimi poglavitnimi tradicijami (Aristotelova etika kreposti, Kantova etika dolžnosti, utilitaristični konsekvencializem, etika skrbi itd.), njenimi orodji (vrste moralnih sodb) in področji uporabe. Študent zna razlikovati med deskriptivnim in normativnim diskurzom, sposoben je analizirati praktično filozofske argumente, jih presojeti in oblikovati lastne.

PRAKTIČNA FILOZOFIJA MED KANTOM IN HEGLOM

Nosilec: red. prof. dr. Zdravko Kobe

Cilje predmeta je predstaviti osnovne probleme praktične filozofije med Kantom in Heglom, ki obenem tvorita dve ključni referenci sodobne etične misli. Poseben poudarek daje Kantovemu poskusu utemeljitve apriorne univerzalne etike in njenim težavam.

SEMIOTIKA

Nosilec: doc. dr. Borut Cerkovnik

Temeljno vsebinsko področje predmeta so filozofske jezikovne teorije znaka, ki odgovarjajo na vprašanje, kakšna je narava znakov. Zgodovinski uvod tvorijo povzetki teorij znaka pri Platonu in Aristotelu, v srednjeveški logiki, gramatiki in semiotiki ter v britanskem empirizmu. Osrednje mesto v predstavitvi sodobnih teorij znaka ima semiotika Ch. S. Peirca. Le-ta bo povezana z jezikoslovnimi in semiološkimi teorijami, na primer, de Saussurja in Jakobsona. Predstavljeni bosta dve tradiciji sodobne semiotike: semiologija, ki izhaja iz de Saussurja in se prvenstveno usmerja v analizo kulturnih fenomenov, in (empirična) semiotika, ki izhaja iz Peirca in se preko obravnav Morrisa in Sebeoka prvenstveno usmerja v analizo semiotičnih fenomenov pri in v živih bitjih. Slednja je kulminirana v sodobni biosemiotiki. Semiotika bo primerjana tudi s tradicijo filozofije jezika in sicer z obema glavnima usmeritvama: logično-filozofsko (ki začenja s

Fregejem in katere ena od bistvenih dovršitev je Wittgensteinov *Logično-filozofski Traktat*) ter tako imenovano »filozofijo običajnega jezika« (ki začneja z Wittgensteinovimi *Filozofskimi raziskavami*).

SIMBOLNA LOGIKA

Nosilka: doc. Maja Malec, Ph.D. (ZDA)

Namen predmeta je predstaviti študentom filozofije logiko kot simbolno-formalni sistem oz. niz medsebojno povezanih sistemov. Osrednji del predmeta je namenjen sistematični sodobne logike, od stavčne in predikatne do modalne logike. Poseben poudarek je namenjen filozofski problematiki logičskih sistemov.

SLOVENSKA FILOZOFIJA IN FILOZOFSKA TERMINOLOGIJA

Nosilec: red. prof. dr. Janko Lozar Mrevlje

Predmet sistematično uvaja v zgodovino filozofske misli na Slovenskem in predstavi vlogo in pomen slovenske filozofije za slovensko zgodovino in kulturo in v mednarodnem kontekstu. Študent spozna glavne predstavnike slovenske filozofije, pridobi poglobljen vpogled v zgodovino slovenske misli, se seznani s posameznimi besedili, utrjuje interpretativno veččino in hermenevtični pristop v zgodovini filozofije; se seznani s slovensko filozofsko terminologijo, razvija zavest o pomenu filozofskega izražanja v slovenskem jeziku.

SOCIALNA FILOZOFIJA

Nosilec: red. prof. dr. Zdravko Kobe

Predmet podaja vpogled v različne normativne in deskriptivne diskurze o družbi (ekonomija, morala, pravo, politika, družboslovje, religija itd.) in problematizira njihovo rabo, členitev in preseke: deskriptivni in preskriptivno-normativni diskurz o družbi; posameznik in družba; narava in kultura; filozofija družbenih znanosti; morala kot družbeni sistem; politika in oblast; pravo in osnovna vprašanja filozofije prava; ekonomija in politična ekonomija; izzivi globalne družbe.

SODOBNA ANALITIČNA FILOZOFIJA

Nosilec: red. prof. dr. Matjaž Potrč

Predstavljeni bodo temeljni filozofski pojmi, kakor jih v odnosu do začetkov analitične filozofije razume sodobna analitična filozofija, in sicer: filozofska analiza, definicija, pojem – njegov obseg in vsebina, argument, temelji neformalnega in formalnega sklepanja; premise, teze, hipoteze, sklep; dedukcija in indukcija, metodologija. Sledi predstavitev osrednjih zamisli sodobne analitične filozofije ter njenih izbranih in najznačilnejših predstavnikov, pojmovna analiza in paradoks analize, atomizem, filozofija običajnega jezika, definicija, primer definicije vednosti, znanstvene hipoteze, empirizem, dunajski krog in znanstvena filozofska tradicija, upravičenje, normativnost in naturalizacija v spoznavni teoriji, ontologiji in etiki, zdravorazumska psihologija, teorija pomena, realizem in antirealizem, resničnost, mereologija, postanalitična filozofija, kontekstualizem, partikularizem. Metoda filozofske analize bo predstavljena na primerih sodobnih razprav iz ontologije in metafizike, spoznavne teorije, etike, estetike.

SPOZNAVNA TEORIJA

Nosilec: doc. dr. Sebastjan Vörös

Cilji predmeta so: poznavanje temeljnih spoznavnoteoretskih pojmov, pristopov in teorij; poznavanje zgodovinskega razvoja spoznavne teorije; poznavanje narave in omejitev klasične spoznavnoteoretske problematike.

Predmet usposablja k razvoju naslednjih kompetenc: sposobnost razlikovanja med kritičnimi, skeptičnimi in dogmatičnimi stališči v teoriji spoznanja; sposobnost poglobljenega in kritičnega ukvarjanja z obravnavami pristopi in idejami; sposobnost samostojnega razmišljanja o

obravnavanih vprašanjih; sposobnost prenosa in uporabe obravnavanih vprašanj na drugih filozofskih in znanstvenih področjih.

SREDNJEVEŠKA IN RENESANČNA FILOZOFIJA 1

Nosilec: red. prof. dr. Franci Zore

Predmet sistematično posreduje osnovni pregled filozofije v srednjem veku in renesansi, pri čemer izpostavlja avtorje in šole, ki so ključni tudi za nadaljnji razvoj filozofije. Študent pozna in je sposoben razumeti temeljne zgodovinske tokove srednjeveške in renesančne filozofije ter mišljenje ključnih avtorjev tega obdobja, posebej pa začetke krščanske in moderne filozofije.

SREDNJEVEŠKA IN RENESANČNA FILOZOFIJA 2

Nosilec: red. prof. dr. Franci Zore

Izbrane teme, avtorji in spisi iz patristične, bizantinske, sholastične, islamske in judovske srednjeveške filozofije in renesančne filozofije.

1. Razvoj temeljnih filozofskih pojmov na začetku ter v nadaljnjem razvoju krščanske filozofije pri grških in rimskih avtorjih.
2. Izbrani patristični, srednjeveški in renesančni filozofski avtorji in analiza njihovih del.
3. Zgodovina vplivov antične filozofije na krščansko filozofijo ter zgodnejših krščanskih filozofov na kasnejšo filozofijo.

STRUKTURALIZEM, PSIHOANALIZA, FILOZOFIJA

Nosilka: red. prof. dr. Eva Dolar Bahovec

Predmet je namenjen predstavitvi strukturalizma in psihoanalize, umestitvi v kontekst sodobne filozofije ter ovrednotenju njegovega pomena za življenje v sodobni družbi.

UVOD V FILOZOFIJO D

Nosilec: izr. prof. dr. Vojko Strahovnik

Predmet posreduje osnove različnih razumevanj besede filozofija ter filozofijo umešča v njen zgodovinski in družbeni kontekst ter v okolje sobivanja z religijami, znanostmi in umetnostmi. Študent je sposoben prepoznati elemente filozofskega besedila v njegovem kontekstu ter ga ustrezno umestiti v interpretativni okvir.

UVOD V FILOZOFIJO E

Nosilec: izr. prof. dr. Vojko Strahovnik

Predmet posreduje osnovni panoramski pregled nad zgodovinskim in današnjim dogajanjem, ki se imenuje filozofija, ter napotuje na možnosti različnih pristopov k filozofiji. Filozofijo umešča v njen zgodovinski in družbeni kontekst ter v okolje sobivanja z religijami, znanostmi in umetnostmi. Študent je sposoben prepoznati elemente filozofskega besedila v njegovem kontekstu ter ga ustrezno umestiti v interpretativni okvir. Prav tako je sposoben razpoznati osnovno filozofsko dogajanje v svetu in posebej pri študiju filozofije in ga umeščati v celoto ter v okvire lastnega mišljenja.

UVOD V PSIHOANALIZO

Nosilka: red. prof. dr. Eva Dolar Bahovec

Predmet je namenjen seznanjanju s temeljnimi termini, teorijami in pojmi Freudove psihoanalize, zgodovini psihoanalitičnega gibanja in vlogi psihoanalize v sodobni filozofiji.